

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ FILIALNY P.W. ŚW. JANA CHRZCICIELA

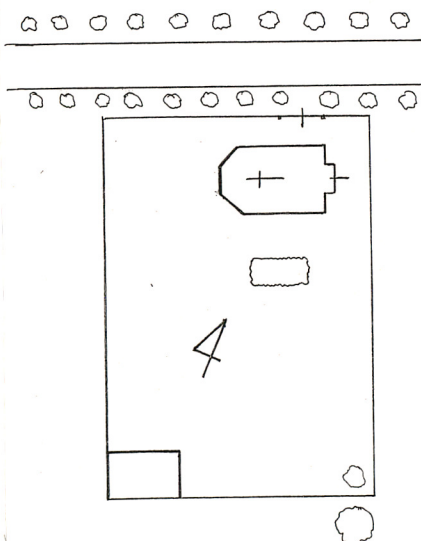
2. Czas powstania

1910

3. Miejscowość

GRABIN

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres

Grabin
72-200 - Nowogard

nr hipoteczny

lub ewid. gruntów..

5. Przynależność administracyjna

województwo... zachodniopomorskie

powiat... goleniowski

Nowogard

gmina.....

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Grävenshagen

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo.. szczecińskie

powiat..... Nowogard

8. Właściciel i jego adres

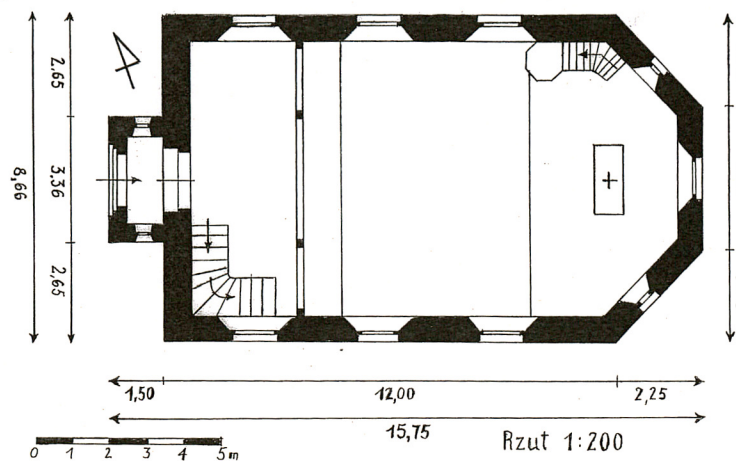
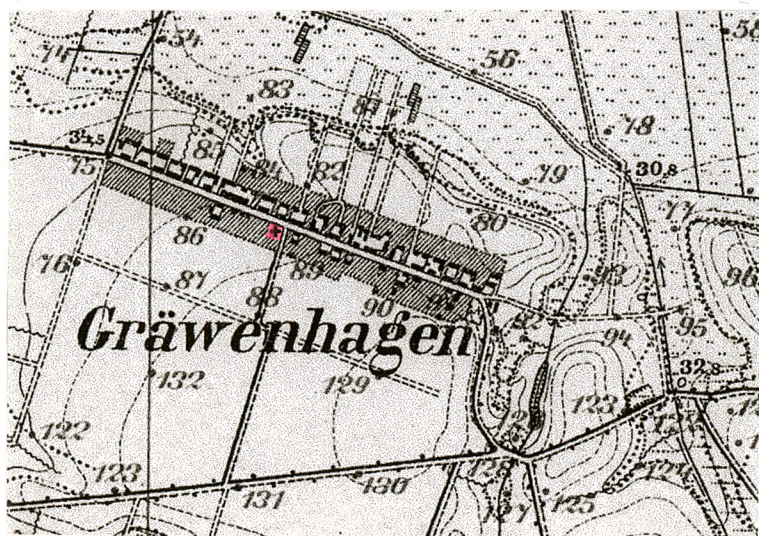
Parafia Rzymskokatolicka
p.w. Chrystusa Króla, Sikorki 13
72-200 Nowogard

9. Użytkownik i jego adres

Filia Parafii Rzymskokatolickiej
p.w. Chrystusa Króla w Sikorkach
Grabin, 72-200 Nowogard

10. Rejestr zabytków

A-761 z dn. 16.12.2010 r.

Grabin w dawnym powiecie nowogardzkim jest wsią założoną w 1753 r. jako kolonia przeznaczona dla dwudziestu osadników z Meklemburgii, z których każdy otrzymał gospodarstwo o areale 58 mórg i 124 prętów kwadratowych. Wieś ta należała do parafii ewangelickiej w Dąbrowie Nowogardzkiej (Döringshagen). Na skutek dużego oddalenia od kościoła parafialnego wybudowano w Grabinie dom modlitwy (Bethaus). Był to budynek, zapewne o konstrukcji ryglowej, w którym pastor z kościoła parafialnego co jakiś czas odprawiał nabożeństwa, a co niedziela miejscowy nauczyciel odczytywał tekst kazania. Patronem domu modlitwy była gmina, która też łożyła 2/3 środków na jego utrzymanie, podczas gdy pozostałą 1/3 dodawał skarb państwa. Dawny dom modlitwy został w 1910 r. zastąpiony przez obecny kościół utrzymany w formach wczesnomodernistycznych z elementami neoromanizmu. Dnia 8 grudnia 1945 r. został on przejęty przez katolików i poświęcony pod obecnym wezwaniem przez [REDAKTOR]. Początkowo należał do Parafii Rzymskokatolickiej w Nowogardzie, a od 1957 r. do parafii w Sikorkach.

Sytuacja – kościół usytuowany w centrum wsi, po południowej stronie biegnącej równoleżnikowo drogi, orientowany. Wokół kościoła cmentarz ogrodzony siatką drucianą z metalową bramką o ozdobnych, starych sztachetach. Droga wiejska obsadzona topolami. W obrębie cmentarza, obok bramki, tuż za ogrodzeniem – duży krzyż misyjny. Wokół kościoła ścieżka wyłożona „polbrukiem”. Po południowej stronie kościoła obszerny klomb z roślinami ozdobnymi. Na cmentarzu brak większych drzew, poza jesionem w narożniku południowo-zachodnim i rosnącą tuż obok – ale po przeciwnej stronie ogrodzenia – dużą topolą. W narożniku południowo-wschodnim zachowana remiza prawdopodobnie z pocz. XX w. **Materiał, konstrukcja, Ściany** – murowane, z kamienia polnego, obrobionego do formy ciosów, o zróżnicowanych rozmiarach i kształtach i równej powierzchni lica (ciosy narożne opracowane najstaranniej – doprowadzone do kształtu prostopadłościennych bloków). Obramienia okienne z czerwonej cegły półklinkierowej, wieża o konstrukcji drewnianej, szkieletowej, od zewnątrz odeskowana. Ścianka pomiędzy wnętrzem wieży i strychem – ryglowa. **Strop** – nad wnętrzem nawy drewniany z podsufitką i szeroką fasetą, otynkowany. **Wieżba dachowa** – drewniana, z elementów obrabianych maszynowo, płatwiowo-kleszczowa, z jedną ścianą stolcową, zastrzałami równoległymi do krokwi oraz płatwiami pośrednimi, które łączą się za pośrednictwem mieczy z zastrzałami. **Pokrycie dachu** – dachówką karpiówką, układaną „w koronkę” (z 1984 r.). **Posadzki** – ceramiczne, w kruchcie i nawie z cegieł, w podniesionej o jeden stopień części prezbiterialnej – z płytek ceramicznych. **Podłóg** – brak. **Schody** – zewnętrzne przed wejściem głównym i przed wejściem tylnym – granitowe, o dwóch kamiennych schodkach każde. Wewnętrzne, na chór muzyczny i strych – drewniane. **Drzwi** – w obu wejściach deskowe, z ozdobnymi okuciami, zamknięte półkoliście, w wejściu głównym dwuskrzydłowe, w wejściu tylnym – jednoskrzydłowe. Pomiedzy kruchtą i nawą drzwi dwuskrzydłowe, zamknięte łukiem półkolistym, o konstrukcji ramowo-płycinowej, z przeszkleniem w górnej części i z oryginalną klamką i szyldzikiem. **Okna** – z przeszkleniem witrażowym o szybkach z białego (przezroczystego) i barwnego szkła. Poszczególne okna zróżnicowane kolorystycznie, o obramieniach i szybkach ze szkła zielonego, brązowego i niebieskiego. **Rzut** – kościół jedn nawowy, o trójbocznym zamknięciu od wschodu, z niewielką kruchtą od zachodu. **Bryła** – korpus nawowy zwarty, nakryty dachem dwuspadowym, z trzema dodatkowymi połaciami od wschodu, z niewysoką wieżą od zachodu, wyrastającą z konstrukcji dachu, zwieńczona dachem namiotowym, na którego wierzchołku umieszczono gałkę z krzyżem. Do elewacji zachodniej dostawiona kruchta, nakryta daszkiem dwuspadowym. **Elewacje** – z wydzielonym cokołem kamiennym, zwieńczonym rolką ceglana. Otwory drzwiowe i okienne w większości zamknięte półkoliście, ujęte w ceglane obramienia szerokie u dołu, zwężające się ku górze. Elewacja frontowa z kruchtą w której usytuowany duży otwór głównego wejścia. Nad nim w szczycie kruchty granitowa tablica z wyrytą rzymskimi cyframi datą „MCMX” (1910). Każda z elewacji bocznych przepruta trójką regularnie rozmieszczonych okien. Identyczne okno w ścianie wschodniej apsydy prezbiterium. W jej ścianach bocznych dwa umieszczone u góry okulusy. Pod jednym z nich, w ścianie północno-wschodniej, otwór tylnego wejścia. W zwieńczeniu bocznych elewacji korpusu oraz ścian apsydy – gładkie, tynkowane fryzy wnękowe, a nad nimi – drewniane gzymsy podokapowe. **Wnętrze** nawy – jednoprzestrzenne, z szeroką, gładką fasetą oddzieloną profilowaną listwą od ścian i od sufitu. Otwory okienne o silnie rozglifionych ościeżach. Przy zachodniej ścianie drewniany chór muzyczny, wsparty na czterech słupach. Parapet empory o konstrukcji ramowo-płycinowej, nadwieszony, wsparty na belce silnie wysuniętej przed dźwigającą całość słupy. Przestrzeń na emporze podzielona dwoma słupami złączonymi spłaszczonym łukiem koszowym, tworzącym obramienie dla prospektu organowego. Pod chórem półkoliście zamknięte wejście z kruchty. Po stronie południowej wbudowana pod emporę zakrystia o drewnianych ściankach wspartych na słupach empory. Dzwonnica dwuprzęsłowa, koźłowa. **Wyposażenie** – zachowane niemal w całości. Drewniana ośmioboczna chrzcielnica ustawiona w kruchcie jako kropielnica, na niej metalowy krzyż ołtarzowy o ozdobnej formie. W nawie oryginalna ambona, 12 ławek, na emporze organy szczecińskiej firmy Grüneberg z 1913 r. (nr 693), na wieży dwa dzwony żelazne o średnicach 65 i 90 cm, prawdopodobnie z lat dwudziestych XX w. **Instalacje** – elektryczna.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecnepółnocnej
ok. 605 m ³	90,60 m ²	Kościół ewangelicki	Kościół rzymskokatolicki
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.)		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
<ul style="list-style-type: none"> – po 1945 r. przystosowanie do kultu katolickiego, podwyższenie części prezbiterialnej o jeden stopień., doraźne remonty – lata 60-te, lub 70-te XX w. – przystosowanie do liturgii posoborowej – usunięcie dawnego ołtarza, ustawienie ołtarza soborowego, zamontowanie boazerii w prezbiterium – 1984 – remont dachu, wymiana dachówki 		<p>Kościół zachowany w stanie stosunkowo dobrym. Widoczne pewne ubytki pokrycia dachu, a zwłaszcza nieszczelność opierzenia wokół drewnianej wieży, powodująca zamakanie konstrukcji dachu i stropu. Konstrukcja schodów na emporę i prawdopodobnie sama empora zaatakowana przez drewnojady.</p>	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie			
<p>Należy wykonać remont dachu ze szczególnym uwzględnieniem opierzenia pomiędzy wieżą i pokryciem dachu.</p>			

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

23. Uwagi różne

nr inv. 1365 C / 2010

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

mgr Maciej Słomiński, 10.2010.

tekst.....

imię, nazwisko, data, podpis

mgr Maciej Słomiński, 10.2010.

plany, rysunki.....

imię, nazwisko, data, podpis

mgr Maciej Słomiński, 09.2010.

zdjęcia fotogr.

imię, nazwisko, data, podpis

WKZ Szczecin

miejsce przechowywania negatywów.....

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

22. Bibliografia

- Berghaus H., *Landbuch des Herzogthums pommern und des Fürstenthums Rügen*, II T., Bd V, Abth. 1, Berlin und Wriezen a/O, Stargard an der Ihna 1872, s. 232-233
- *Schematyzm Archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej*, Szczecin 2000. T. s. 236

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki

Wkładki z tekstem, rysunkami i zdjęciami (szt.)

1. Miejscowość GRABIN
2. Gmina Nowogard
3. Województwo zachodniopomorskie

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)

**KOŚCIÓŁ FILIALNY P.W. ŚW. JANA
CHRZCICIELA**

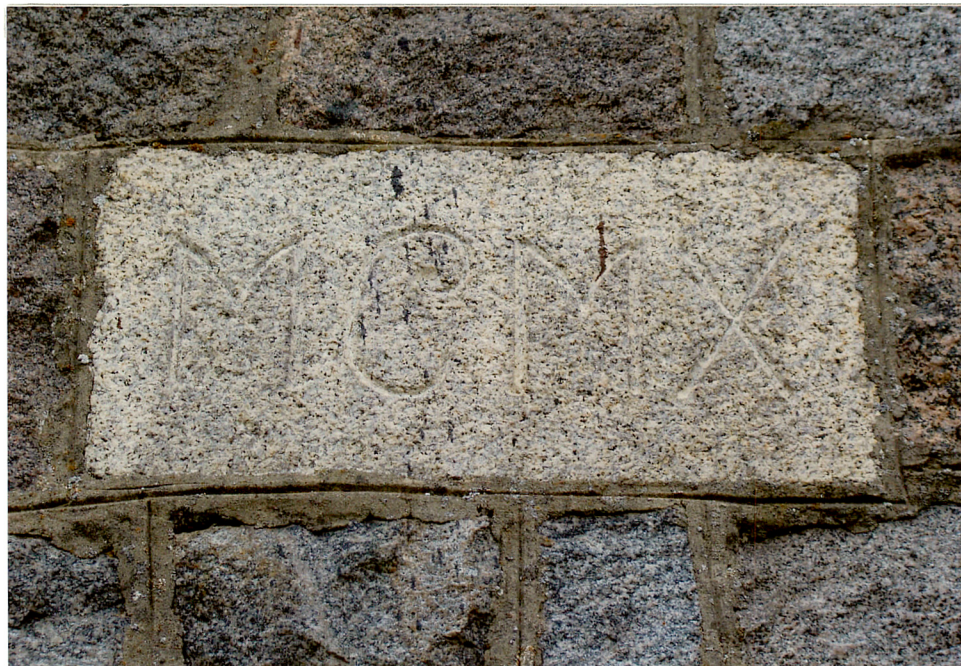
5. Zawartość wkładki:

Fotografie

1. Miejscowość	GRABIN	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki:
2. Gmina	Nowogard		
3. Województwo	zachodniopomorskie	KOŚCIÓŁ FILIALNY P.W. ŚW. JANA CHRZCICIELA	Fotografie

1. Miejscowość	GRABIN	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki:
2. Gmina	Nowogard	KOŚCIÓŁ FILIALNY P.W. ŚW. JANA	Fotografie
3. Województwo	zachodniopomorskie	CHRZCICIELA	

1. Miejscowość GRABIN
2. Gmina Nowogard
3. Województwo zachodniopomorskie

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)

**KOŚCIÓŁ FILIALNY P.W. ŚW. JANA
CHRZCICIELA**

5. Zawartość wkładki:

Fotografie

